

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 9C/1/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6918200182
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kvetková
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2020:6918200182.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Vierou Kvetkovou v právnej veci žalobcu: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, IČO: 00 166 073 proti žalovanému: T. B. P., G. XX.XX.XXXX, E. K. I., F. X. M. XXX, zastúpeného JUDr. Jánom Čipkom, advokátom so sídlom Hnúšťa, Partizánska 197, o zaplatenie sumy 46.216,16 eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 46.216,16 eur spoločne s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 30.05.2020 do zaplatenia v lehote jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žaloba v prevyšujúcej časti s a z a m i e t a .

III. Žalobcovi s a p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 64 %.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Žalobca sa žalobou zo dňa 12.01.2018 domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 46.216,16 eur spoločne s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 19.02.2016 do zaplatenia titulom bezdôvodného obohatenia získaného žalovaným na úkor žalobcu v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a to prijatím plnenia z dôvodu, ktorý odpadol. Keďže odpadol právny dôvod, na základe ktorého žalobca plnil žalovanému, vznikla žalovanému povinnosť vydať získané bezdôvodné obohatenie žalobcovi v plnom rozsahu.

1.2 Žalobca uviedol, že rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 14C/65/2009-132 zo dňa 28.02.2011 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu č.k. 15Co/129/2011-164 zo dňa 31.10.2012 bol zaviazaný nahradiť žalovanému škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z.z. vo výške 34.997,19 eur, úrok z omeškania 5 % ročne od 08.01.2009 do zaplatenia a trovy konania, pričom uvedené nároky, spolu vo výške 46.216,16 eur, poukázal dňa 31.12.2012 na účet žalovaného (istinu a úrok z omeškania) a na účet jeho zástupcu (trovy konania). Na základe podaného dovolania žalobcu Najvyšší súd SR uznesením č.k. 1Cdo 46/2013-197 zo dňa 30.11.2015 zrušil rozsudok odvolacieho súdu, ktorý následne uznesením č.k. 15Co/51/2016-206 zo dňa 31.10.2017 zrušil rozsudok okresného súdu.

1.3 Žalobca ďalej uviedol, že žalovaného vyzýval na vydanie bezdôvodného obohatenia (vrátenie poskytnutého plnenia) listami zo dňa 12.02.2016 a 13.04.2016, avšak žalovaný mu oznámil listami zo dňa 09.03.2016 a 19.05.2015, že nesúhlasí s tým, že by sa bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu, pričom jemu samotnému vznikol nárok na náhradu škody voči štátu, a preto žalobcovi nevráti poskytnuté plnenie vo výške 46.216,16 eur.

2. Žalovaný sa ku žalobe vyjadril listom zo dňa 13.04.2018, v ktorom žiadal žalobu zamietnuť, nakoľko sa na úkor žalobcu bezdôvodne neobohatil, pričom jemu vznikol nárok na náhradu škody voči štátu vo výške rovnajúcej sa sume, ktorú mu žalobca uhradil. Súčasne žalovaný vzniesol námietku premlčania voči uplatnenému nároku, pričom uviedol, že v dôsledku vyplatenia sumy 46.216,16 eur na účet žalovaného a jeho zástupcu dňa 31.12.2012 uplynula 3-ročná objektívna premlčacia doba na podanie žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia najneskôr dňa 31.12.2015, avšak žalobca podal predmetnú žalobu na súd až dňa 15.01.2018 (správne má byť 13.01.2018), t.j. po uplynutí objektívnej premlčacej doby.

3.1 Pôvodne súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 9C/1/2018-89 zo dňa 25.06.2018 takto: "I. Žaloba sa zamieťa.

II. Návrh žalobcu na prerušenie konania sa zamieťa.

III. Žalovanému sa priznáva nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu."

3.2 Voči uvedenému rozsudku podal žalobca odvolanie. Odvolací súd uznesením č.k. 15Co/10/2019-143 zo dňa 29.04.2020 napadnutý rozsudok v II. výroku potvrdil a v I. a III. výroku zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3.3 Odvolací súd v odseku 7. odôvodnenia uznesenia uviedol právny názor záväzný pre ďalší postup a rozhodovanie okresného súdu v prejednávanej veci v znení: "Okresný súd v bode 9. správne odôvodnil a poukázal na to, že žalovaným prijaté plnenie (poskytnuté žalobcom na základe následne zrušeného rozhodnutia súdu) sa stane bezdôvodným obohatením až od doby, kým súd opätovne nevydá svoje rozhodnutie o pôvodne uplatnenom nároku. Právny dôvod trvá aj v prípade zrušenia rozsudku, ktorý ho deklaroval, takže v takomto prípade nemožno hovoriť o bezdôvodnom obohatení až do vtedy, kým súd opätovne nevydá rozhodnutie o uplatnenom nároku. Aj premlčanie je možné počítat' až od vyhlásenia nového rozhodnutia posudzujúceho tento nárok a nie doručením zrušujúceho rozhodnutia súdu, tak ako na to poukázal žalobca. (rozhodnutie NS SR 3Cdo/124/2002 zo dňa 30.03.2003, uznesenie NS SR z 23.11.2011 sp. zn. 5MCdo/17/2009). Námietka žalobcu teda v tomto smere nie je dôvodná."

3.4 Odvolací súd v odseku 8. odôvodnenia uznesenia uviedol právny názor záväzný pre ďalší postup a rozhodovanie okresného súdu v prejednávanej veci v znení: "Odvolaciemu súdu z jeho rozhodovacej činnosti je známe, že rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici 15Co/11/2019-306 zo dňa 26.02.2020 bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 14C/65/2009-276 zo dňa 10.09.2018 ako vecne správny. Uvedeným rozsudkom okresný súd zaviazal žalovaného Slovenskú republiku, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky k zaplateniu sumy 34 997,14 Eur s príslušenstvom. Dôvodná je preto námietka žalobcu (v čase rozhodovania odvolacieho súdu), že Ministerstvo spravodlivosti SR nie je orgánom, ktorý mal žalovanému poskytnúť plnenie vo výške 46 216,16 Eur. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s argumentáciou žalobcu uvedenou v odvolaní, a to, že z § 35 ods. 1 zák. č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy vyplýva, že Ministerstvo spravodlivosti SR je právnickou osobou a má právnu subjektivitu. Uvedená právna subjektivita zahŕňa aj majetkovo-právnu subjektivitu. V zmysle zák. č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy z § 9 a z § 19 vyplýva, že kapitoly štátneho rozpočtu sú tvorené aj z rozpočtov jednotlivých ministerstiev, pričom tieto prostriedky, tak ako na to poukázal žalobca, sú účelovo viazané na príslušný rozpočtový rok a sú určené na zabezpečovanie úloh štátu na konkrétnom úseku štátnej správy. Žalobca nie je zaviazaný zo svojho rozpočtu novým právoplatným rozhodnutím vyplatiť žalovanému uvedené plnenie vo výške 46 216,16 Eur. Vzhľadom na to, že žalobca uvedené finančné prostriedky žalovanému vyplatil na základe právneho dôvodu, ktorý odpadol, na strane žalovaného potom došlo k bezdôvodnému obohateniu opätovným vydaním rozhodnutia o uplatnenom nároku. V danom prípade teda neexistuje právoplatné rozhodnutie, ktoré by ukladalo žalobcovi povinnosť vyplatiť žalovanému tieto finančné prostriedky. Námietku žalobcu preto v tejto časti odvolací súd považoval za dôvodnú, a rozhodnutie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie."

4. Následne doručil žalovaný súdu vyjadrenie zo dňa 15.07.2020, v ktorom uviedol, že žalobca mu zaslal opätovnú výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia zo dňa 10.06.2020. Žalovaný na výzvu reagoval podaním zo dňa 15.06.2020, v ktorom žalobcovi predložil návrh na urovnanie sporu, obdobný s návrhom na urovnanie zo dňa 29.04.2020 zaslaného GP SR. Nakoľko žalobca ani GP SR na jeho návrh nereagovali, žalovaný žalobcovi listinu zo dňa 15.07.2020 označenú ako "Započítanie pohľadávok", ktorým svoje pohľadávky voči štátu započítal podľa § 580 Občianskeho zákonníka s pohľadávkami štátu uplatňovanými v tomto konaní, ktoré sa stretli dňa 06.04.2020. Žalovaný žiadal žalobu v plnom rozsahu zamietnuť, nakoľko dospel k záveru, že uplatnené pohľadávky štátu v tomto konaní zanikli v dôsledku započítania.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 14C/65/2009, výzvou žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia zo dňa 12.02.2016, odpoveďou žalovaného zo dňa 09.03.2016, opakovanou výzvou žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia zo dňa 13.04.2016, písomným podaním žalovaného zo dňa 29.04.2020 na GP SR, písomnými podaniami žalovaného zo dňa 15.06.2020 a 15.07.2020 na MS SR a Opätovnou výzvou na vydanie bezdôvodného obohatenia zo dňa 10.06.2020.

6. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 14C/65/2009 súd zistil nasledovné skutočnosti:

6.1 Rozsudkom č.k. 14C/65/2009-132 zo dňa 28.02.2011 okresný súd zaviazal terajšieho žalobcu (v postavení žalovaného), aby terajšiemu žalovanému (v postavení žalobcu) zaplatil istinu vo výške 34.997,19 eur, úrok z omeškania 5 % ročne od 08.01.2009 do zaplattenia a trovy konania vo výške 3.652,61 eur, pričom v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Predmetný nárok súd priznal žalovanému titulom náhrady škody (ušlého zisku) spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., nakoľko v trestnej veci vedenej na OR PZ - ÚJKP v Rimavskej Sobote pod ČVS: U.-XXX/OEK-P.-XXXX bolo uznesením vyšetrovateľa zo dňa 30.11.2006 vznesené obvinenie voči žalovanému a súčasne začaté trestné stíhanie pre trestný čin úverového podvodu podľa § 250a ods. 1, 2 a 3 Trestného zákona. Žalovaný podal proti uvedenému uzneseniu sťažnosť, ktorá bola uznesením Okresnej prokuratúry v Rimavskej Sobote č.k. XPv XXX/XX-X zo dňa 19.12.2006 zamietnutá pre jej nedôvodnosť. Dňa 18.06.2007 vyhotovil vyšetrovateľ návrh na zastavenie trestného stíhania žalovaného. Uznesením Okresnej prokuratúry v Rimavskej Sobote č.k. XPv XXX/XX-XX zo dňa 23.07.2007 v spojení s uznesením Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici č.k. XKPt XXX/XX-X zo dňa 27.06.2007 bolo trestné stíhanie žalovaného zastavené.

6.2 Rozsudkom č.k. 15Co/129/2011-164 zo dňa 31.10.2012 odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu a priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 600,48 eur.

6.3 Uznesením č.k. 1 Cdo 46/2013-197 zo dňa 30.11.2015 dovolací súd SR zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6.4 Uznesením č.k. 15Co/51/2016-206 zo dňa 31.10.2017 odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6.5 Rozsudkom č.k. 14C/65/2009-276 zo dňa 10.09.2018 okresný súd v I. výroku zastavil konanie v časti týkajúcej sa sumy 2.364,20 eur spoločne s úrokom z omeškania (vo výške 8,5 % ročne zo sumy 2.364,20 eur od 08.01.2009 do zaplattenia a vo výške 3,5 % ročne zo sumy 34.997,19 eur od 08.01.2009 do zaplattenia), v II. výroku zaviazal Slovenskú republiku, za ktorú koná Generálna prokuratúra SR, aby terajšiemu žalovanému (v postavení žalobcu) zaplatila istinu vo výške 34.997,19 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne od 08.01.2009 do zaplattenia a v III. výroku priznal terajšiemu žalovanému nárok na náhradu trov konania.

6.6 Rozsudkom č.k. 15Co/11/2019-306 zo dňa 26.02.2020 odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutých výrokoch II. a III. a priznal terajšiemu žalovanému nárok na náhradu trov konania, avšak na plnenie omylom zaviazal Slovenskú republiku, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR.

6.7 Uznesením č.k. 15Co/11/2019-324 zo dňa 26.05.2020 odvolací súd opravil svoj rozsudok č.k. 15Co/11/2019-306 zo dňa 26.02.2020 v záhlaví, v časti týkajúcej sa označenia žalovaného, v dôsledku čoho na plnenie zaviazal Slovenskú republiku, za ktorú koná Generálna prokuratúra SR.

6.8 Rozsudok okresného súdu č.k. 14C/65/2009-276 v I. výroku nadobudol právoplatnosť dňa 07.11.2018 a v II. a III. výroku - v spojení s nadväzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu vrátane opravného uznesenia - nadobudol právoplatnosť dňa 29.05.2020.

7. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobca dňa 31.12.2012 poukázal žalovanému sumu 41.963,07 eur (tvorenú súčtom náhrady škody vo výške 34.997,19 eur a kvantifikovaného úroku z omeškania vo výške 6.965,88 eur) a zástupcovi žalovaného sumu 4.253,09 eur (tvorenú súčtom trov prvoinštančného a odvolacieho konania), t.j. spolu vyplatil sumu 46.216,16 eur.

8.1 Nárok na zaplattenie sumy 46.216,16 eur si žalobca uplatnil voči žalovanému titulom vydania bezdôvodného obohatenia, nakoľko podľa žalobcu zrušenie rozsudku okresného súdu (č.k. 14C/65/2009-132) uznesením odvolacieho súdu (č.k. 15Co/51/2016-206) predstavuje odpadnutie právneho dôvodu pre plnenie, ktoré vykonal v prospech žalovaného, čo má za následok vznik bezdôvodného obohatenia žalovaného na úkor žalobcu, ktoré je žalovaný povinný vydať žalobcovi v plnom rozsahu.

8.2 Žalobca opakovane vyzýval žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia listami zo dňa 12.02.2016 a 13.04.2016, pričom naposledy sa tak stalo listom zo dňa 10.06.2020. Žalovaný však odmieta žalobcovi vydať bezdôvodné obohatenie.

9.1 Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

9.2 Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

9.3 Podľa § 456 prvá veta Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

9.4 Podľa § 458 prvá veta Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením.

10. Pokiaľ ide o vznik nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, súd prihladájúc na právny názor vyslovený v rozsudku NS SR sp. zn. 3 Cdo 124/2002 zo dňa 30.03.2003, ale najmä v uznesení odvolacieho súdu č.k. 15Co/10/2019-143 zo dňa 29.04.2020 (odsek 7.), uvádza nasledovné:

10.1 V prípade poskytnutia a prijatia plnenia na základe právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia, ktoré bolo neskôr zrušené s tým, že sa má vo veci opätovne rozhodnúť, nedochádza automaticky ku vzniku bezdôvodného obohatenia, ani ku odpadnutiu právneho dôvodu pre takéto plnenie. Keďže tento právny dôvod trvá aj po zrušení pôvodného rozsudku, tak o vzniku bezdôvodného obohatenia možno hovoriť až odvtedy, keď súd opätovne rozhodol o pôvodne uplatnenom nároku.

10.2 V súlade s uvedeným súd konštatuje, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vznikol žalobcovi dňa 29.05.2020, nakoľko prijaté plnenie žalovaným vo výške 46.216,16 eur, ktoré mu žalobca poukázal na základe neskôr zrušeného rozsudku okresného súdu č.k. 14C/65/2009-132, sa stalo bezdôvodným obohatením až od opätovného rozhodnutia súdu o pôvodne uplatnenom nároku, t.j. od rozsudku okresného súdu č.k. 14C/65/2009-276 v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu č.k. 15Co/11/2019-306 a opravným uznesením č.k. 15Co/11/2019-324, s právoplatnosťou dňa 29.05.2020.

10.3 Z uvedeného vyplýva, že nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému v čase doručenia žaloby na súd dňa 13.01.2018 až do 29.05.2020 neexistoval a bolo tomu tak aj v čase vyhlásenia rozsudku okresného súdu č.k. 14C/65/2009-132 zo dňa 28.02.2011. Súd sa preto nestotožňuje s názorom žalobcu, že nakoľko NS SR zrušil rozsudok odvolacieho súdu a následne odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu, tak týmto "odpadol právny dôvod na plnenie, čím došlo zo strany žalovaného k bezdôvodnému obohateniu."

11. Pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania žalovaným v súvislosti s uplatneným nárokom žalobcu, súd prihladájúc na právny názor vyslovený v uznesení odvolacieho súdu č.k. 15Co/10/2019-143 zo dňa 29.04.2020 (odsek 7.), uvádza nasledovné:

11.1 Pre posúdenie námietky premlčania žalovaného má podstatný význam určenie okamihu vzniku nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia.

11.2 Námietku premlčania súd vyhodnotil ako nedôvodnú, nakoľko 3-ročná objektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka začala plynúť od vzniku bezdôvodného obohatenia žalovaného (dňa 29.05.2020), pričom žaloba bola na súd doručená dokonca predčasne (dňa 13.01.2018) a nie po uplynutí premlčacej doby, ako to nesprávne tvrdí žalovaný.

11.3 Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskoršie sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

12. Pokiaľ ide o započítací úkon žalovaného v súvislosti s uplatneným nárokom žalobcu, súd uvádza nasledovné:

12.1 Listom zo dňa 15.07.2020, označeným ako "Započítanie pohľadávok", oznámil žalovaný žalobcovi, že podľa § 580 Občianskeho zákonníka započítava svoju splatnú pohľadávku vo výške 54.681,91 eur, ktorú má voči Slovenskej republike, za ktorú koná GP SR z konania 14C/65/2009 s pohľadávkou Slovenskej republiky, za ktorú koná MS SR vo výške 46.216,19 eur voči žalovanému z terajšieho konania

9C/1/2018. Žalovaný vyzval žalobcu na úhradu vzniknutého rozdielu vo výške 8.465,72 eur na účet žalovaného a súčasne ho vyzval na späťvzatie žaloby.

12.2 Podľa § 580 Občianskeho zákonníka, ak veriteľ a dlžník majú vzájomné pohľadávky, ktorých plnenie je rovnakého druhu, zaniknú započítaním, pokiaľ sa vzájomne kryjú, ak niektorý z účastníkov urobí voči druhému prejav smerujúci k započítaniu. Zánik nastane okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie.

12.3 Započítanie (kompenzácia) je zánik vzájomne sa kryjúcich pohľadávok dvoch účastníkov, ktorí sú si navzájom voči sebe veriteľom a dlžníkom, ak niektorý z účastníkov i bez súhlasu, prípadne proti vôli druhého účastníka urobí započítací prejav. Musí však ísť o pohľadávky spôsobilé na započítanie, t.j. také, ktorých započítanie nie je vylúčené dohodou účastníkov alebo zákonom.

13. Na pojednávaní konanom dňa 20.07.2020 zástupca žalobcu uviedol: "Právny úkon smerujúci ku zápočtu vyššie uvedených vzájomných pohľadávok je neplatný, nakoľko je v rozpore s ustanovením § 8 zákona č. 374/2014 Z.z., v ktorom sú upravené podmienky pre vykonanie zápočtu pohľadávky štátu. Takýto úkon je možné vykonať len písomnou dohodou, pričom musí ísť o stret dvoch vzájomných pohľadávok, ktoré sú v správe toho istého správcu. Jednostranný zápočet žalovaného preto nevyvoláva žiadne právne účinky. MS SR má vlastnú majetkovo-právnu subjektivitu, na základe ktorej hospodári s rozpočtovými prostriedkami štátu, zverenými mu do správy, a preto neprichádza do úvahy, aby došlo ku zápočtu záväzku štátu, ktorý má byť hradený z rozpočtových prostriedkov v správe GP SR a pohľadávky štátu, ktorá má byť príjmom rozpočtu v správe MS SR. V prejednávanej veci nie je možné takúto kompenzáciu urobiť ani dohodou." "Zákon č. 374/2014 Z.z., ako lex specialis vo vzťahu ku OZ, poskytuje osobitnú ochranu a osobitný režim pri nakladaní s rozpočtovými prostriedkami štátu formou započítania voči pohľadávke štátu. V opačnom prípade by vznikla neprehľadná sieť jednostranných zápočtov pohľadávok fyzických alebo právnických osôb so vzájomnými pohľadávkami štátu, a to bez ohľadu na to, z ktorého rezortu by tieto pohľadávky štátu pochádzali. Rozpočtové prostriedky štátu spravuje množstvo správcov, ktorí majú na starosti príslušné rozpočtové kapitoly, a pokiaľ by to bolo tak, ako hovorí zástupca žalovaného, tak by dochádzalo ku veľmi neprehľadnej situácii bez poznania, či daný zápočet je alebo nie je platný. Bolo by preto nelogické, aby sa štát zbavil možnosti upraviť v osobitnom režime postup pri zápočte pohľadávok štátu a ponechal tento postup na vôli fyzickej alebo právnickej osoby."

14. Na pojednávaní konanom dňa 20.07.2020 zástupca žalovaného uviedol: "Zákon č. 374/2014 Z.z. upravuje len postup štátnych orgánov pri započítavaní pohľadávok štátu, pričom v ustanovení § 8 sa síce uvádza, že započítanie pohľadávky štátu je možné na základe dohody, avšak nikde sa nehovorí o zákaze pre fyzickú osobu započítať svoje pohľadávky voči štátu. Poukazujem na to, že pri fyzických osobách platí zásada, že čo nie je zakázané, je pre fyzickú osobu dovolené. Z uvedeného vyplýva, že pre fyzickú osobu nie je zakázané započítať svoju pohľadávku voči štátu v správe GP SR, bez ohľadu na to, že vzájomná pohľadávka štátu voči žalovanému je v správe MS SR. Zákon č. 374/2014 Z.z. nemožno aplikovať v prejednávanej veci ako lex specialis, podľa ktorého by bol posudzovaný jednostranný zápočet žalovaného."

15.1 Súd poukazuje na odsek 8. uznesenia odvolacieho súdu č.k. 15Co/10/2019-143 zo dňa 29.04.2020, v ktorom sa uvádza, že kapitoly štátneho rozpočtu sú tvorené z rozpočtov jednotlivých ministerstiev, pričom tieto prostriedky sú účelovo viazané na príslušný rozpočtový rok a sú určené na zabezpečovanie úloh štátu na konkrétnom úseku štátnej správy. Žalobca nie je zaviazaný zo svojho rozpočtu novým právoplatným rozhodnutím vyplatiť žalovanému sumu 46.216,16 eur.

15.2 Z uvedeného vyplýva, že je dôvodné tvrdenie žalobcu o tom, že MS SR má vlastnú majetkovo-právnu subjektivitu, na základe ktorej hospodári s rozpočtovými prostriedkami štátu zverenými mu do správy, a preto neprichádza do úvahy, aby došlo ku zápočtu záväzku štátu, ktorý má byť hradený z rozpočtových prostriedkov v správe GP SR s pohľadávkou štátu, ktorá má byť príjmom rozpočtu v správe MS SR.

16.1 Z § 35 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy vyplýva, že ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy sú právnické osoby, t.j. majú právnu subjektivitu, ktorá v sebe zahŕňa aj majetkovo-právnu subjektivitu.

16.2 Z § 9 ods. 1 písm. a) a g) zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy vyplýva, že kapitoly štátneho rozpočtu sú tvorené rozpočtami každého ministerstva, Generálnej prokuratúry SR ... a rozpočtami ostatných ústredných orgánov verejnej správy.

16.3 Podľa § 19 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, štatutárny orgán subjektu verejnej správy je povinný zabezpečiť, aby sa verejné prostriedky uvoľňovali iba v takej výške, aká zodpovedá rozsahu plnenia úloh zahrnutých v rozpočte subjektu verejnej správy.

16.4 Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 374/2014 Z.z. o pohľadávkach štátu, započítanie pohľadávky štátu je možné len na základe písomnej dohody o započítaní pohľadávok štátu. Dohodu o započítaní pohľadávky štátu možno uzavrieť, ak

a) ide o vzájomné pohľadávky, pričom pohľadávka štátu je v správe toho istého správcu, ktorému prináleží uhradiť dlh,

b) sa s pohľadávkou dlžníka započítava súkromná pohľadávka štátu a

c) pohľadávka, ktorá má byť započítaná voči pohľadávke štátu v správe správcu, nie je premlčaná.

16.5 Z § 8 ods. 3 zákona č. 374/2014 Z.z. o pohľadávkach štátu, vyplýva, že jednostranným právnym úkonom možno započítať len takú pohľadávku štátu, ktorá vznikla z koncesnej zmluvy podľa osobitného predpisu, a len v takom prípade, ak je to v tejto zmluve dohodnuté.

17.1 Súd dospel k záveru, že jednostranný právny úkon žalovaného zo dňa 15.07.2020 smerujúci ku započítaniu svojej pohľadávky voči štátu (za ktorý konal GP SR) z právoplatne skončeného konania 14C/65/2009 s pohľadávkou štátu (za ktorý koná MS SR) voči žalovanému z terajšieho konania, nie je v súlade so zákonom č. 374/2014 Z.z., nakoľko nespĺňa podmienky určené v § 8 ods. 1, a preto je takéto započítanie neplatné. Uvedené započítanie nespĺňa predovšetkým podmienku uzavretia písomnej dohody o započítaní a podmienku, že ide o započítanie pohľadávky a dlhu v správe toho istého správcu rozpočtu.

17.2 Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

17.3 Právne vzťahy postihnuté absolútnou neplatnosťou nemajú za následok vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností. Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva priamo zo zákona a pôsobí od začiatku (ex tunc) voči každému. Z takéhoto právneho úkonu nenastanú právne následky, a to ani dodatočným schválením, ani odpadnutím vady prejavu vôle. Súd musí na túto neplatnosť prihliadať, resp. musí z nej vyvodzovať dôsledky aj bez návrhu (ex offa) z úradnej povinnosti bez ohľadu na to, či sa niekto dôvodu neplatnosti dovolal.

18. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti súd považoval nárok žalobcu, uplatnený vo výške 46.2026,16 eur, za dôvodný, a preto ho žalobcovi priznal v plnom rozsahu.

19.1 Súd priznal žalobcovi aj nárok na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne od 30.05.2020 (nasledujúci deň po vzniku nároku), nakoľko základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná ku uvedenému dňu bola v nulovej výške, ktorej zvýšenie o päť percentuálnych bodov podľa § 3 ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z.z. predstavuje 5 %.

19.2 Nárok žalobcu na úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 46.216,16 eur od 19.02.2016 do 29.05.2020 a vo výške 0,05 % ročne zo sumy 46.216,16 eur od 30.05.2020 do zaplatenia, súd ako nedôvodný zamietol

- nakoľko za obdobie od 19.02.2016 do 29.05.2020 neexistoval nárok žalobcu na istinu vo výške 46.216,16 eur, preto v tomto období nemohol existovať ani nárok žalobcu na príslušenstvo k tejto istine, - ku dňu 30.05.2020 nebola platná základná úroková sadzba ECB vo výške 0,05 %, nakoľko bola platná nulová úroková sadzba.

19.3 Podľa § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

19.4 Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

19.5 Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

20.1 O nároku na náhradu trov konania žalobcovi v rozsahu 64 % rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku a nasl., nakoľko žalobca bol v konaní tou stranou, ktorá mala vo veci 82 %-ný úspech s prináležiacou mierou úspechu 64 %.

20.2 Pri výpočte miery úspechu žalobcu v konaní vychádzal súd zo skutočnosti, že

- žalobca žiadal priznať nárok na istinu vo výške 46.216,16 eur a nárok na úrok z omeškania, ktorý ku dňu vyhlásenia rozsudku 20.07.2020 bol vo výške 10.307,60 eur, t.j. spolu 56.523,76 eur,

- žalobcovi bol priznaný nárok na istinu vo výške 46.216,16 eur a nárok na úrok z omeškania, ktorý ku dňu vyhlásenia rozsudku 20.07.2020 bol vo výške 329,21 eur, t.j. spolu 46.545,37 eur.

20.3 Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

20.4 Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

20.5 Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

20.6 Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Rimavská Sobota.

V odvolaní sa musí podľa § 127 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania a podpis.

V odvolaní je potrebné, podľa § 363 Civilného sporového poriadku, popri vyššie uvedených všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 125 ods. 3 Civilného sporového poriadku treba odvolanie predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý ďalší subjekt v konaní dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Rozsah, v akom sa rozsudok napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak si žalovaný dobrovoľne nesplní povinnosti uložené týmto rozhodnutím, má žalobca možnosť domáhať sa svojich nárokov proti žalovanému prostredníctvom exekúcie.